

FEJKLAND 6. - KORONO-EKONOMIE

Tento nový text jsem dal na web, stáhněte si to zde

<http://hurontaria.baf.cz/FEJKLAND/fejklant6.pdf>

Všechny články seriálů FAKE NEWS a FEJKLAND najdete ke stažení na

<http://hurontaria.baf.cz/FAKE/fake.htm>

V tomto šestém pokračování se budu věnovat ekonomii v době koronaviru a po něm. Předem upozorňuji, že nejsem ekonom, takže se nebudu bavit odborně, ale zato nezaujatě a pokud možno hlavně logicky.

Mluvíce o ekonomech: už pár desítek let sleduji debatu jejich dvou táborů: jednoho, který tvrdí, že zvýšením sociálních dávek vzroste inflace a druhého, který se domnívá, že tím, že se platí sociální dávky, se vytváří nové pracovní síly (lidé s dávkami mohou více utrácet za zboží, k jehož výrobě je pak potřeba více lidí) a navíc stát získává více peněz na daních.

K tomu prvnímu bych namítl, že hlavní část inflace se tvoří jinde, hlavně špatným hospodařením a půjčkami - a k tomu druhému bych řekl, že tím, že někomu platíme sociálku, tak ho vlastně o to jedno pracovní místo připravujeme (i když, pravda, on by asi stejně nedělal :-). Navíc tyto lidé platí ze sociálních poplatků většinou jen malé daně (protože jsou většinou v nejnižší daňové sazbě).

Je ale legrační, jak se tyto dvě skupiny perou, když pravé řešení je asi někde uprostřed: do určitého počtu dávek převládá možná teorie druhá, výše pak ale ta teorie první. Jinak řečeno, křivka nákladů a zisků má někde maximum, což by měl vědět i žák s matematikou pro střední školy, jen naši ekonomové asi ne.

A až se to doví, bude z toho zase jedna Nobelovka :-).

U koronaviru jde vlastně o jakési váhy: bezpečnostní opatření omezuje ekonomii (lidé zůstávají doma, cestování je omezeno, jisté výrobky nejdou na odbyt) . Uvolnění regulace by tedy mělo ekonomii pomoci. Jenže tak jednoduché to zase není: nejsou to totiž váhy jejíž ramena jsou stejně dlouhá a jak známo z fyziky, váhy s nesterjnou délkou ramen nevyvážíme tak, že na obě misky dáme stejnou váhu. Navíc máme ekonomie různé: výrobu, prodej a nákup, nabídku a poptávku, investice a půjčky. A další, které sice peníze potřebují, ale jejich výsledek nelze vyčíslit penězi či ziskem, jako třeba kultura, transport a ano, také

zdravotnictví.

Zatímco ochranná opatření zachraňují lidské životy, které samy o sobě jsou tím největším bohatstvím národa, ekonomie ty lidi živí a udržuje jejich životní úroveň. Zachráníte člověku život, ale nedáte-li mu práci, bude na tom zle. Pochopitelně mluvím hlavně o ekonomii, která vytváří NOVÉ hodnoty (v nich je bohatství národa), ale i o té druhé, které se říká služby (doprava, údržba, věda a výzkum, školství). To ovšem znamená hlavně správně investovat a spořit - naše úvahy mohou platit jen tehdy , když se dělají správná rozhodnutí. To ovšem chce zkušenost a poslední velká pandemie byla přibližně před sto lety, leccos se zapomnělo či změnilo. Musíme se tedy učit, al se říká "za pochodu" . . .

Málokdo z nás nějakou zkušenost má nebo si ji dokáže domyslet, jediné z posledního půlroku. Tzv. " demokratická" diskuze nás nikam nedovede: každý chce peníze a hodně a hned. Jenomže diskuze není jen "vyměňování názorů" - to by bylo jako vyměňovat si šatstvo, kde někdo přinese kožich a jiný jen staré, propocené tričko :-). Diskuze má právě najít nejlepší řešení a dodržovat ho.

Následky odbourávání regulací už jsou vidět a je blbost, když někdo vyčítá vládě, že "mění názory" - ona je měnit musí, aby se vůbec něco naučila. Poslední, co potřebujeme, jsou lidé, kteří ve své debilitě umí jen kritizovat, ale s hodnotným nápadem nepřijdou. Ostatně všimněte si, kdo nám chce dnes radit: filmové hvězdy, sportovci, dokonce i generálové, . Jistě, mají právo kritiky, ale nemají zkušenost a často ani logiku. Jejich nápady jsou často nejen směšné, ale i nebezpečné. Ovšem to si oni nepřiznají - celý život byli obdivováni pro své úspěchy, bohužel ale v něčem jiném, než je epidemie, zdravotnictví a ekonomie.

Ne, nekritizuji je, jen mě překvapuje - při jejich ostré kritice - nedostatek vlastní sebekritiky. Někteří to i dobře myslí, jiní se jen potřebují "ukázat". V dnešní době dezinformací je naslouchání takovým názorům bohužel obvyklé. jejich názory jsou všude, jenže jde také o nás, kteří na ty ekonomické chyby doplatíme.

Ne, nebudu zde dávat rady , co bychom měli dělat - na rozdíl od ekonomů klidně přiznám, že hromadě problémů nerozumím a předvídání budoucnosti nechám kartáčkám. A to, kde šetřit a kde utrácet, zda vyrábět nebo investovat, si budeme muset - s jistým rizikem - rozhodnout sami . . .